

REFERAT Udvalg for regional udvikling d. 05-01-2022

Mødedato Onsdag d. 05. januar 2022 kl. 09:00

Mødested Konference 1 + 2, stuen, Regionshuset Viborg

Indholdsfortegnelse

Drøftelse af kommissorium #.....	3
Godkendelse af forretningsorden for regionsrådets stående udvalg #.....	4
Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2022 #.....	5
Forventninger til arbejdet i udvalget #.....	6
Introduktion til regional udvikling #.....	7
Temadrøftelse: Indsatser på jordforureningsområdet (kl. 10.30 - 11.15) #.....	9
Temadrøftelse: Uddannelse (kl. 11.15-12.15) #.....	10
Gensidig orientering #.....	11
Underskriftsark #.....	12

Punkt 1: Drøftelse af kommissorium

0-3-1-20

Resume

Regionsrådet har godkendt et kommissorium for udvalg for regional udvikling på det konstituerende møde den 2. december 2021. Kommissoriet fastlægger udvalgets formål, opgaver, arbejdsform og afrapportering. Kommissoriet drøftes med henblik på at vurdere, om der er behov for at anmode regionsrådet om at foretage justeringer.

Direktionen indstiller,

at kommissoriet for udvalg for regional udvikling drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har den 2. december 2021 godkendt vedlagte kommissorium for udvalg for regional udvikling. Kommissoriet fastlægger udvalgets formål, opgaver, arbejdsform og afrapportering.

De fem stående udvalg har efter denne beslutning lejlighed til at drøfte deres kommissorium på deres første møde i januar 2022 og herefter mulighed for at foreslå ændringer til regionsrådet.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede udvalgets kommissorium.

Bilag

Kommissorium for udvalget for regional udvikling

Punkt 2: Godkendelse af forretningsordenen for regionsrådets stående udvalg #

0-3-1-20

Resume

Godkendelse af forretningsordenen for udvalget.

Direktionen indstiller,

at forretningsordenen for udvalget godkendes.

Sagsfremstilling

Forretningsordenen for de stående udvalg i Region Midtjylland fastlægger de nærmere regler for udvalgets møder.

Forretningsordenen indeholder endvidere reglerne for, hvordan borgere i Region Midtjylland kan få foretræde for udvalget i relevante sager.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte udvalgets forretningsorden.

Bilag

Forretningsordenen for stående udvalg

Punkt 3: Godkendelse af udvalgets mødeplan for 2022 #

1-00-5-22

Resume

Administrationen har udarbejdet forslag til mødeplan for udvalg for regional udviklings ordinære møder i 2022.

Direktionen indstiller,

at udvalgets mødeplan for 2022 godkendes.

Sagsfremstilling

Udvalget skal i henhold til forretningsordenen vedtage en mødeplan for udvalgets ordinære møder i 2022.

Som det fremgår af udvalgets kommissorium består dagsordenen til udvalgsmøderne af to slags sager. Dels sager, der skal videre til behandling i forretningsudvalget og regionsrådet, hvor udvalget skal formulere en indstilling til forretningsudvalget, og dels sager, der alene skal behandles i udvalget for regional udvikling. Sidstnævnte kan f.eks. være orienteringssager, temadrøftelser, interne og eksterne oplæg m.v. Sager der alene behandles i udvalget er markeret med # i overskriften.

Udvalgets møder forudsættes således afpasset i forhold til møderne i forretningsudvalget.

Administrationen foreslår, at de ordinære møder i udvalget i 2022 holdes på følgende datoer:

Onsdag den 5. januar kl. 9.00
Onsdag den 2. februar kl. 9.00
Onsdag den 9. marts kl. 9.00
Onsdag den 6. april kl. 9.00
Onsdag den 11. maj kl. 9.00
Onsdag den 8. juni kl. 9.00
Onsdag den 10. august kl. 9.00
Onsdag den 14. september kl. 9.00
Onsdag den 5. oktober kl. 9.00
Onsdag den 9. november kl. 9.00
Onsdag den 7. december kl. 9.00.

Administrationen foreslår, at møderne holdes fra kl. 9.00-12.30.

På mødet drøftes mødesteder for udvalgets møder samt udvalgets ønsker til særlige temadrøftelser og lignende i 2022.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling godkendte mødeplan for 2022, idet mødet den 2. februar 2022 flyttes til kl. 13 (som følge af at andet arrangement for regionsrådet er flyttet til samme dag.)

Som fast punkt på de kommende dagsordener vil der være en opsamling af forslag til emner og forventede besøg, hvor udvalgsmøder holdes uden for regionshuset.

Punkt 4: Forventninger til arbejdet i udvalget #

1-00-5-22

Resume

Der sker en drøftelse af forventninger til arbejdet i udvalget.

Direktionen indstiller,

at udvalg for regional udvikling drøfter forventninger til arbejdet i udvalget.

Sagsfremstilling

Der foreslås en drøftelse af de gensidige forventninger til arbejdet i udvalget.

Beslutning

Udvalg for regional udvikling drøftede forventninger til arbejdet i udvalget.

Der var enighed om at søge et konstruktivt, pragmatisk, løsnings- og resultatorienteret samarbejde og opfordring til dialog. Udvalget hæftede sig ved, at udvalgets opgaver vedrører mange emner, hvor der er borgerinteresse samt at forståelsespapiret ved konsiteringsaftalen opsummerer de vigtigste emner for det forestående politiske arbejde.

Under punktet "introduktion til regional udvikling" uddybede udvalget ønsket om samarbejde, inddragelse og dialog i forhold til borgere, samarbejdsparter og kommuner.

Der var desuden enighed om, at regionen bør spille en rolle og medvirke, hvor der er behov for tværgående koordinering – særligt på klimaområdet, hvor udfordringer og løsninger går på tværs af kommunegrænser.

Det er et mål at sikre en region i balance.

Punkt 5: Introduktion til regional udvikling

1-30-76-58-20

Resume

Regional Udviklings arbejdsgrundlag er den regionale udviklingsstrategi. Her er visionen, at "den midtjyske region skal være en attraktiv og bæredygtig region. For alle." Der gives en introduktion til, hvordan visionen udmøntes i konkrete handleplaner og aktiviteter, der er samlet i oversigtsform i håndbog i regional udvikling. Der gives desuden en introduktion til regional udviklings budget for 2022 samt en præsentation af de væsentlige politiske spørgsmål, som udvalget forventes at møde i løbet af 2022.

Direktionen indstiller,

at introduktionen til regional udvikling tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog i 2019 den regionale udviklingsstrategi, som har fokus på regionernes opgaver og partnerskaber på området for regional udvikling. Det vil sige: Kollektiv trafik, klimatilpasning og arealanvendelse, råstoffer, jordforurening, landdistriktsudvikling, uddannelse og kompetenceudvikling og kultur.

Håndbog i Regional Udvikling er en oversigt over, hvordan regionsrådets visioner og strategier inden for bæredygtig udvikling og vækst er udmøntet i konkrete handleplaner og aktiviteter. Håndbogen er vedlagt som bilag.

Den regionale indsats

Regionen har myndighedsopgaver på områderne mobilitet, ungdoms- og almene voksenuddannelser, bæredygtig udvikling, natur, miljø og naturplanlægning, herunder råstofforvaltning og jordforurening.

Den regionale indsats inden for sundhedsinnovation og bæredygtige hospitaler samt på kultur- og klimaområdet er "kan"-områder, men Region Midtjylland har påtaget sig en rolle på områderne med bl.a. klimatilpasningsprojektet Coast-to-Coast-Climate Challenge (C2CCC), fornyelsen af Europæisk Kulturregion samt etableringen af Center for Bæredygtige Hospitaler (CfBH).

Det bemærkes, at områderne bæredygtighed og sundhedsinnovation er en del af kommissoriet for udvalg for bæredygtighed, teknologi og anlæg.

Væsentlige politiske spørgsmål

Administrationen vurderer, at en række spørgsmål bliver politisk væsentlige i løbet af 2022. Disse væsentlige politiske spørgsmål er oplyst nedenfor og bliver uddybet i vedlagte bilag. Desuden præsenteres emnerne på mødet.

- Hvordan sikrer vi en grøn omstilling af den kollektive trafik?
- Hvordan får vi passagerer tilbage efter COVID-19?
- Hvordan sikrer vi helhedsperspektiv på klimatilpasning, arealplanlægning og råstoffer?
- Hvordan sikrer vi den rette prioritering af jordforureningsopgaven?
- Hvordan sikrer vi et bedre samspil mellem land og by?
- Ny uddannelsespolitik med nye politiske målsætninger - f.eks. for: Hvordan flere unge får en ungdomsuddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Hvordan understøtter vi kulturaktører bedst?
- Kultur og sundhed – hvilken position skal Region Midtjylland have?

Budget for 2022

Rammen for Regional Udvikling fastsættes i de årlige økonomiforhandlinger og består af et statsligt bloktilskud og et kommunalt udviklingsbidrag. Nedenstående budget viser, hvordan regionsrådet har prioriteret den økonomiske ramme for 2022.

Nettodriftsudgifter for Regional Udvikling 2022	Budget
Mio. kr.	2022
Udgifter	
Udviklingsopgaver	61,8
Regionale Udviklingsaktiviteter	61,8
Borgernære driftsopgaver	407,1
Kollektiv trafik	357,3
Miljø	49,8
Tværgående udgifter	81,6
Regional Udvikling i øvrigt	1,6
Planlægnings-, analyse- og udviklingsudgifter	80,1
Regional Udvikling (ekskl. Fælles formål)	550,5
Andel af Fælles formål og administration	17,4
Regional Udvikling i alt til drift	567,9
Indtægter	
Statsligt bloktilskud	-414,100
Kommunalt udviklingsbidrag	-153,800
Regional Udvikling i alt	-567,9

Beslutning

Udvalg for regional udvikling tog introduktionen til regional udvikling til efterretning, idet der under introduktionen særligt blev drøftet regionens opgave i forhold til kollektiv trafik og klimatilpasninger samt ønske om samarbejde, inddragelse og dialog i forhold til borgere, samarbejdspartner og kommuner.

Bilag

Aktuelle politiske udfordringer i 2022

Håndbog i Regional Udvikling

Punkt 6: Temadrøftelse: Indsatser på jordforureningsområdet (kl. 10.30 - 11.15) #

1-34-71-78-21

Sagsfremstilling

Temadrøftelsen omhandler en orientering om regionens arbejde på jordforureningsområdet, de forskellige indsatsområder og arbejdet med at håndtere nye udfordringer såsom PFAS-forurening på brandøvelsespladser. Der vil endvidere være en orientering om regionens arbejde med generationsforureningerne på Harboøre Tange.

Regionens arbejde med jordforurening

Jorden og grundvandet er i dag forurenede mange steder som følge af virksomhedernes måde at håndtere forskellige typer af kemikalier på gennem tiden. I Region Midtjylland kendes ca. 3.500 forurenede grunde, mens ca. 5.100 grunde er vurderet til at være muligt forurenede. Hertil kommer de tre generationsforureninger: Høfde 42, Cheminovas gl. fabriksgrund og Cheminovas nye fabriksgrund (Rønland).

Regionens indsatsområder

Det er ikke alle forurenede eller muligt forurenede grunde, som det offentlige skal gribe ind over for. Regionen har pligt til at handle på de forureninger eller mulige forureninger, der udgør en trussel for: Værdifuldt grundvand, boliger, børneinstitutioner og lignende samt målsat overfladevand og internationale naturbeskyttelsesområder.

Ovenstående definerer således de indsatsområder, som regionen har pligt til at handle på. Samlet set refereres de ofte til som "indsatsen overfor mennesker og miljø". De forurenede eller muligt forurenede grunde, der udgør den største risiko for menneskers sundhed eller miljøet, skal undersøges og ryddes op først.

Kontorchef Morten Bondgaard og projektleder Anja Melvej deltager fra administrationen.

Program

kl. 10.30-11.00:

Introduktion til punktet v. udviklingsdirektør Kim Kofod.

Orientering om regionens arbejde med jordforureningsområdet v. Morten Bondgaard og Anja Melvej.

kl. 11.00-11.15:

Drøftelse af og spørgsmål til indsatsen på jordforureningsområdet.

Beslutning

Kontorchef Morten Bondgaard og chefkonsulent Anja Melvej gennemgik PowerPoint Præsentation om jordforureningsopgaven, og herunder hvordan opgaverne prioriteres, den aktuelle status for større opgaver samt hvordan der samarbejdes med forskellige samarbejdsparter.

Punkt 7: Temadrøftelse: Uddannelse (kl. 11.15-12.15)

1-15-0-76-71-21

Sagsfremstilling

Temadrøftelsen omhandler en gennemgang af opgaver og hovedudfordringer på uddannelsesområdet samt en drøftelse af målsætninger for de prioriterede indsatsområder.

Regionens arbejde med uddannelse og kompetenceudvikling

Regionsrådet har ansvaret for at koordinere den samlede ungdomsuddannelsesindsats i regionen for at sikre et sammenhængende, tilstrækkeligt og varieret uddannelsesstilbud til unge i hele regionen. Det betyder blandt andet, at regionerne tager stilling til ansøgninger fra uddannelsesinstitutioner, der ønsker at oprette eller lukke ungdomsuddannelser, og at regionerne har til opgave at justere kapacitet og sikre en effektiv elevfordeling på almene gymnasier og HF. Regionerne har et tilsvarende koordinerende ansvar på voksenområdet, dvs. forberedende voksenundervisning, almen voksenundervisning og ordblindeundervisning. Derudover arbejder regionen for at sikre optimale rammer for kompetenceudvikling og efteruddannelse for at sikre, at befolkningens kompetencer skal passe til efterspørgslen i erhvervslivet.

Regionsrådets opgaver på det almene gymnasieområde ændrer sig i løbet af 2022. Regeringen og et flertal i Folketinget indgik den 10. juni 2021 en aftale om en ny elevfordelingsmodel for alle gymnasiale uddannelser. Den nye elevfordelingsmodel skal både håndtere udfordringerne med elevsammensætningen i de større byer og udfordringerne med faldende elevgrundlag på gymnasier i tyndtbefolkede områder. Modellen får virkning fra skoleåret 2023/2024. Børne- og Undervisningsministeriet har ansvaret for indfasning af modellen i de første tre år, og herefter overgår en række opgaver til regionerne. Regionerne er i god dialog med ministeriet om indfasning og implementering af den nye model.

Strategiske udfordringer

Der er på uddannelses- og kompetenceområdet en lang række udfordringer, der kræver langsigtede og strategiske løsninger: På landsplan vil der være 25.000 færre unge frem mod 2030, hvorefter udviklingen igen vender, og der bliver flere unge. Der har gennem flere år været en lav søgning til erhvervsuddannelserne, og frafaldet på uddannelserne er højt. 20 % af de unge får ikke en ungdomsuddannelse, og ca. 17.000 unge er på offentlig forsørgelse i regionen. Derudover ses der en begyndende mangel på kvalificeret arbejdskraft.

Disse udfordringer er nogle af de områder, som skal adresseres i de kommende års arbejde på uddannelse- og kompetenceområdet.

Kontorchef Henrik Lodberg deltager fra administrationen.

Program

Kl. 11.15-11.45

Velkomst og rammesætning v. udviklingsdirektør Kim Kofod.

Præsentation af opgaver og udfordringer på uddannelses- og kompetenceområdet v. kontorchef Henrik Lodberg

Kl. 11.45-12.15.

Drøftelse af emnet og herunder drøftelse af følgende spørgsmål:

- Hvordan sikres balance mellem kritisk masse og geografisk spredning?
- Hvordan kan samarbejdet på tværs af kommuner, uddannelser og region udbygges og styrkes?
- Hvordan sikres et udbygget samarbejde på tværs af kommuner, uddannelser og region?
- Hvordan sikres et øget samarbejde på tværs af aktører på området, herunder kommuner, virksomheder, civilsamfundet og uddannelsesinstitutioner?

Beslutning

Punktet blev udsat til næste møde.

Bilag

Strategiske udfordringer på uddannelses- og kompetenceområdet

Punkt 8: Gensidig orientering #

1-00-5-22

Sagsfremstilling

Gensidig orientering for udvalgets medlemmer.

Beslutning

Intet at bemærke.

Punkt 9: Underskriftsark #

1-00-5-22

Sagsfremstilling

Udvalg for regional udvikling skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i First Agenda ved at trykke på "Godkend", når mødet er slut.

Beslutning

Underskriftsarket er journaliseret på sagen.